

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 30552

гр. София, 31.08.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 56 СЪСТАВ, в закрито заседание на тридесет и първи август през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НЕДЕЛИНА Д. СИМОВА
МИТОВА

като разгледа докладваното от НЕДЕЛИНА Д. СИМОВА МИТОВА
Гражданско дело № 20221110156840 по описа за 2022 година

Подадена е искова молба от Е. П. П. срещу С. В. С..

Ответникът е подал отговор на исковата молба в законоустановения срок по чл. 131, ал. 1 ГПК.

Съдът, след като извърши служебна проверка на редовността на исковата молба и допустимостта на предявените искове, намира следното:

Производството е образувано по евентуално съединени установителен иск с правно основание чл.42, б. „б“ ЗН, вр. чл. 25, ал. 1 ЗН конститутивен иск с правно основание чл. 43, ал. 1, б. „а“ ЗН и конститутивен иск с правно основание чл. 30 ЗН. С предявените искове се оспорва действителността на саморъчно завещателно разпореждане на С.Й.П.. от 04.01.2016 г., а при условията на евентуалност се иска възстановяване на запазена част на ищцата Е. П. от наследството, оставено от С.П...

Съгласно постановките на т. 1А и т. 1Б от Тълкувателно решение № 4 от 14.03.2016 г. на ВКС по т. д. № 4/2014 г., ОСГК, исковете с правна квалификация чл. 42 от ЗН са оценяеми, като цената им се определя по чл. 69, ал. 1, т. 4 от ГПК - от стойността на завещаното имущество, а когато завещателното разпореждане има за предмет вещни права върху конкретен имот, цената на иска се определя по чл. 69, ал. 1, т. 2 от ГПК.

В настоящия случай оспореното по реда на чл. 42 ЗН завещателно разпореждане на С.Й.П.. има за предмет извършено разпореждане по отношение на 4/6 идеални части от недвижим имот, от които 1/6 ид.ч. е завещана в полза на ищцата, а 3/6 идеални части – в полза на ответника. За процесния недвижим имот е представено удостоверение за данъчна оценка изх. № 7202047492/20.04.2023 г., издадено от Столична община, съгласно което данъчната оценка на целия имот възлиза на 29 389,80 лв. Следователно стойността на завещаното имущество, определена на база данъчната оценка към момента на предявяване на иска, възлиза на сумата от 19 593,20 лв. (4/6 от 29 389,80 лв.), поради което и по аргумент от чл. 104, ал. 1, т. 4 ГПК сезираната инстанция е родово компетентна да разгледа така повдигнатия спор между страните.

Исковата молба не отговоря на изискванията за редовност по чл. 127, ал. 1, т. 4 и т. 5 ГПК. От една страна в нея са изложени твърдения, че наред с иска по чл.42, ал. 1, б. „б“ ЗН, вр. чл. 25, ал. 1 ЗН (във връзка с който са изложени конкретни фактически

твърдения) се предявява и иск по чл. 42, ал. 1, б. „в“ ЗН, като наред с това се прави доказателствено искане за допускане на свидетели за установяване на обстоятелството „дали завещателните разпореждания противоречат на закона или морала“. Същевременно в исковата молба не са изложени твърдения завещанието да противоречи на закона или морала, нито на какво основание ищцата счита, че това е така. Посочената от страните правна квалификация не обвързва съда, като той служебно определя същата на база наведените фактически твърдения, които представляват основанието на иска. В случая обаче освен позоваване от страната на правна квалификация, която сочи на втори установителен иск, а именно този по чл. 42, б. „в“ ЗН, страната права и доказателствено искане за установяване на обстоятелствата, съставляващи основание на този иск. Ето защо на ищцата следва да бъдат дадени указания да конкретизира дали поддържа иск и по чл. 42, б. „в“ ЗН или предявеният иск е само този по чл. 42, б. „б“ ЗН, вр. чл. 25, ал. 1 ЗН.

За процесуална икономия делото следва да бъде насрочено за разглеждане в открито съдебно заседание, като на страните следва да се съобщи проектът за доклад по делото.

По доказателствата и доказателствените искания:

Следва служебно да бъде изискано от ищцата на основание чл. 183 ГПК оригинал на оспореното в настоящото производство завещание, както и на страните да бъде указано кои посочени от тях като приложени към исковата молба и отговора доказателства не са представени по делото.

Следва да се приемат представените към исковата молба писмени доказателства.

Доказателственото искане на ищцата и на ответника за допускане събирането на гласни доказателства чрез разпит на двама свидетели при режим на довеждане за установяване на обстоятелствата във връзка с иска по чл. 43, б. „а“ ЗН относно здравословното състояние на завещателката към момента на съставяне на завещанието следва да бъдат уважени. Искането на ответника за допускане на трети свидетел следва да бъде оставено без уважение на основание чл. 159, ал. 2 ГПК.

Следва служебно да бъде допусната съдебно-графологическа експертиза, вещото лице по която да даде отговор на въпроса дали завещанието, представено по делото на л. 5 е изготвено и подписано от лицето, посочено в него като завещател.

Служебно следва да бъде допусната и съдебно-оценителна експертиза, която да определи стойността на завещаното имущество към момента на откриване на наследството – 24.06.2022 г.

Доказателственото искане на ответника за задължаване по реда на чл. 176 ГПК на ищцата да се яви в съдебно заседание и да отговори на формулирани от ответника въпроси следва да бъде оставено без уважение, доколкото същите са неотнормирани към предмета на спора.

Следва да бъде оставено без уважение и искането на ответника за допускане на съдебно-психиатрична експертиза, вещото лице по която след личен преглед на ищцата да даде отговори относно психическото ☐ състояние и способността ☐ да разбира свойството и значението на действията си за водене на съдебен процес, тъй като релевантно за оспорената от ответника дееспособност на ищцата е единствено обстоятелството дали същата е поставена под пълно или ограничено запрещение, доколкото дееспособността на пълнолетни физически лица може да бъде ограничена

единствено по този ред.

Предвид оспорване на дееспособността на ищцата, относима към редовността на извършеното от нея сезиране на съда, съдът следва да изиска служебно информация дали същата е вписана в регистъра на лица, поставени под запрещение.

Воден от горното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

УКАЗВА на ищцата **в двуседмичен срок** от връчване на препис от настоящото определение **в писмена молба с препис за ответната страна** да уточни дали поддържа иск по чл. 42, ал. 1, б. „в“ ЗН (*за нищожност на завещанието, когато то или изразеният в него мотив, поради който единствено е направено разпореждането, са противни на закона, на общественения ред и на добрите нрави или условието или тежестта са невъзможни*) наред с иска по чл. 42, ал. 1, б. „б“ ЗН, вр. чл. 25, ал. 1 ЗН (*за нищожност на завещанието поради изложените в исковата молба твърдения, че същото не е съставено и подписано от лицето, сочено като завещател*).

УКАЗВА на ищцата, в случай, че поддържа и иск по чл. 42, ал. 1, б. „в“ ЗН, в същия срок да изложи **конкретни фактически твърдения**, по които да се определи на коя от хипотезите по чл. 42, ал. 1, б. „в“ ЗН се позовава, като при изпълнение в срок съдът ще приеме, че е сезиран с иска по чл. 42, ал. 1, б. „б“ ЗН, вр. чл. 25, ал. 1 ЗН.

УКАЗВА на ищцата **в двуседмичен срок** от съобщението на основание чл. 183 ГПК да представи по делото оригинал за завещание на С.Й.П. от 04.01.2016 г., чиято действителност се оспорва в настоящото производство, в случай, че същото се намира у нея.

УКАЗВА на ищцата, че към исковата молба не е представен описаният под т. 1 от приложените писмени доказателства Нотариален акт I 175, том LXXXII, дело 16434/1994 г., като следва да представи същия **в двуседмичен срок** от съобщението. При изпълнение на указанията в срок, съдът ще се произнесе на база приетите по делото доказателства.

УКАЗВА на ответника, че към отговора на исковата молба не е представена описаната като приложена епикриза № 82, като следва да представи същата **в двуседмичен срок** от съобщението. При изпълнение на указанията в срок, съдът ще се произнесе на база приетите по делото доказателства.

-

ПРИЕМА представените към исковата молба писмени доказателства.

ДОПУСКА събирането на гласни доказателства чрез разпит на **двама свидетели при режим на довеждане** на страната на **ищцата** за установяване на здравословното състояние на завещателката към момента на изготвяне на завещанието.

ДОПУСКА събирането на гласни доказателства чрез разпит на **двама свидетели при режим на довеждане** на страната на **ответника** за установяване на здравословното състояние на завещателката към момента на изготвяне на завещанието.

ИЗИСКВА на основание чл. 186 ГПК от Столична община **в едномесечен срок от съобщението** да представи удостоверение за правно ограничение на Е. П. П., ЕГН *****, от което да се установи дали същата е вписана в регистъра на населението като лице с пълно или ограничено запрещение.

ДОПУСКА изготвянето на съдебно – графологическа експертиза, която да даде отговор на въпроса: „*Представеното по делото саморъчно завещание на С.Й.П., ЕГН ***** от 04.01.2016 г. написано и подписано ли е от лицето, посочено в него като завещател*“.

ОПРЕДЕЛЯ за вещо лице – Г.И.М., ***** .

ОПРЕДЕЛЯ депозит за възнаграждение на вещото лице в размер на **600 лв.**, вносим от ответника в двуседмичен срок от връчване на препис от настоящото определение.

ДА СЕ ПРИЗОВЕ вещото лице след представяне на доказателство за платен депозит.

УКАЗВА на ответника в **двуседмичен срок** от съобщението за целите на експертизата да представи по делото оригиналът за завещание на С.Й.П. от 04.01.2016 г.

УКАЗВА на всяка от страните, че в **двуседмичен срок** от връчване на съобщението следва да представят по делото сравнителен материал за изготвяне на заключението.

УКАЗВА на вещото лице, освен представения от страните сравнителен материал, да ползва като такъв и съхранявани в МВР книжа, съдържащи саморъчни писмени изявления на С.Й.П., ЕГН ***** във връзка с издаване на документи за самоличност на същата, за което при необходимост ще бъде снабден със съдебно удостоверение.

ДОПУСКА изготвянето на съдебно-оценителна експертиза, която да отговори на въпроса: *Каква е била стойността на завещаното имущество – общо 4/6 от апартамент № 249 в гр. София, ж.к. „Овча купел I ч“, бл. ***, вх. II, ет. 9, заедно с прилежащото му избено помещение № 25 с площ от 2,47 кв.м, заедно с 1,156 % идеални части от общите части на сградата и толкова идеални части от правото на строеж върху държавно място, към момента на откриване на наследството – 24.06.2022 г.*

ОПРЕДЕЛЯ за вещо лице А.Ц., при депозит от 600 лв., платим от бюджета на съда.

ДА СЕ ПРИЗОВЕ вещото лице.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ исканията на ответника по реда на чл. 176 ГПК, чл. 195 ГПК за назначаване на съдебно-психиатрична експертиза и за допускане на трети свидетел на основание чл. 159, ал. 2 ГПК.

СЪСТАВЯ ПРОЕКТ ЗА ДОКЛАД по делото:

Производството е образувано по предявени от Е. П. П. срещу С. В. С. обективно

съединени при условията на евентуалност искове с правно основание чл.42, ал. 1, б. „б“ ЗН, вр. чл. 25, ал. 1 ЗН, чл. 43, ал. 1, б. „а“ ЗН и конститутивен иск с правно основание чл. 30 ЗН.

Ищцата твърди, че е наследник по закон на майка си – С.Й.П., починала на 24.06.2022 г. Последната, по време на брака си с бащата на ищцата П.Ц.П., придобила по силата на Нотариален акт № 175, том LXXXII, дело 16434/1994 г. правото на собственост върху апартамент № 249, находящ се в гр. София, ж.к. „Овча купел I ч“, бл. ***, вх. И, ет. 9, заедно с прилежащото му избено помещение № 25 с площ от 2,47 кв.м, заедно с 1,156 % идеални части от общите части на сградата и толкова идеални части от правото на строеж върху държавно място. След смъртта на П.Ц.П. същият бил наследен от ищцата, майка □ С.П.. и М.П.Ц. – негова дъщеря от предходен брак. Последната продала на ищцата собствената си 1/6 идеална част по силата на Нотариален акт № 31, том I, рег. № 431, дело 25/2006 г. След смъртта си С.П.. оставила като наследници по закон ищцата и сина □ от предходен брак – В.А.С... Въз основа на изложеното ищцата счита, че е собственик на 4/6 идеални части от имота, а В.А.С.. – на 2/6 идеални части от имота.

Твърди, че В.А.С.. предявил пред нея права по завещание, на което е даден вид да е съставено от С.П.. на 04.01.2016 г., и въз основа на което тя завещава 1/6 идеална част от описания имот в полза на ищцата Е. П. П. , а останалите 3/6 идеални части завещава в полза на С. В. С., син на В.А.С..., както и че в завещанието е вписана тежест – в имота до края на живота си да остане да живее В.А.С..., а след смъртта му, във владение да влезе С. В. С.. Оспорва така представеното пред нея завещание, като твърди то да не е написано и подписано от С.П., поради което иска да бъде прогласено за нищожно. При условията на евентуалност иска същото да бъде унищожено при твърдения, че към момента на изготвянето му завещателят не е бил способен да завещава. При условията на евентуалност, в случай, че се установи действителност на завещанието, твърди, че с извършването му запазената □ част от наследството на С.П.. е накърнена, поради което иска да бъде възстановена, като се намали завещанието до размера на разполагаемата част.

В депозирания в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК отговор на исковата молба ответникът оспорва исковете като неоснователни. Твърди и недопустимост на производството поради недееспособност на ищцата.

Разпределение на доказателствената тежест:

По иска с правно основание чл. 42, б. „б“ ЗН във вр. с чл. 25, ал. 1 ЗН в тежест на ответника е да докаже, че при съставянето на процесното саморъчно завещание е спазена изискуемата от закона форма /чл. 25, ал. 1 от ЗН/ - същото да е написано и подписано от лицето, сочено като завещател.

По иска с правно основание чл. 43, б. „а“ ЗН в тежест на ищеца е да докаже липсата на завещателна дееспособност у завещателката към момента на съставяне на завещанието.

По иска по чл. 30 ал.1 ЗН, в тежест на ищеца е да докаже, че е наследник по закон на общия наследодател със запазена част, накърнена с направеното завещание и размера на запазената си част, а в случай на частно завещателно разпореждане – и размера на наследствената маса и приемане на наследството по опис.

НАСРОЧВА делото за разглеждане в открито съдебно заседание на 21.11.2023 г. от 15.30 ч., за когато да се призоват страните - с препис от определението.

НАПЪТВА страните към медиация или друг способ за доброволно уреждане на спора, включително сключване на съдебна или извънсъдебна спогодба, като им **УКАЗВА**, че медиацията, като безплатна, доброволна и поверителна процедура за извънсъдебно решаване на спорове, приключва със споразумение, което се одобрява от съда и има силата на съдебна спогодба. За провеждане на процедурата страните следва да се обърнат към действащата при СРС Програма „Спогодби“, в Центъра за спогодби и медиация.

УКАЗВА на страните, че при приключване на делото със съдебна спогодба, същата има силата на влязло в сила решение, спорът ще се реши в по-кратки срокове, а и на основание чл. 78, ал. 9 ГПК половината от внесената държавна такса се връща на ищеца, като разноските остават за страните, както са ги направили, ако не е уговорено друго.

УКАЗВА на страните, че на основание чл. 237 ГПК, когато ответникът признае иска, по искане на ищеца съдът прекратява съдебното дирене и се произнася с решение съобразно признанието, както и че признанието на иска не може да бъде оттеглено.

УКАЗВА на страните, че на основание чл. 238 ГПК, ако ответникът не е представил в срок отговор на исковата молба и не се яви в първото заседание по делото, без да е направил искане за разглеждането му в негово отсъствие, ищецът може да поиска постановяване на неприсъствено решение срещу ответника или да оттегли иска. Ако ищецът не се яви в първото заседание по делото, не е взел становище по отговора на исковата молба и не е поискал разглеждане на делото в негово отсъствие, ответникът може да поиска прекратяване на делото и присъждане на разноски или постановяване на неприсъствено решение срещу ищеца. Неприсъственото решение не подлежи на обжалване.

УКАЗВА на страните, че ако неоснователно причинят отлагане на делото, понасят независимо от изхода му разноските за новото заседание и заплащат глоба на основание чл. 92а ГПК в размерите по чл. 91 от ГПК.

ДА СЕ ВРЪЧИ, на основание чл. 146, вр. чл. 140, ал. 3 ГПК, препис от настоящото определение на страните, ведно с проекта за доклад по делото, като страните могат да вземат становище по доклада и дадените в него указания най-късно в първото по делото съдебно заседание.

Определението не подлежи на обжалване.

Препис от определението да се връчи:

- *на ищцата – на адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 1а, ет. 2, стая 223, чрез пълномощника адв. Коева;*
- *на ответника – на адрес гр. София, ж.к. „Лагера“, ул. „Хризантема“ № 12, ет. 5, ап. 19-20, чрез пълномощника адв. Светозар Зафиров.*

Съдия при Софийски районен съд: _____